KOMISJONI SOOVITUS,

5. juuli 2010,

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/30/EÜ kohase liiklevate sõidukite tehnokontrolli käigus tuvastatud puuduste riskihinnangu kohta

(2010/379/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

(1) Liiklusohutuse, keskkonnakaitse ja õiglase konkurentsi seisukohast on oluline tagada kasutatavate kommertsveokite nõuetekohane hooldus ja kontroll, et tagada nende ohutu liiklemine Euroopa Liidus.

(2) Ühtlasema süsteemi saavutamiseks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolli käigus ebavõrdse kohtlemise vältimiseks tuleks lisaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2000. aasta direktiivis 2000/30/EÜ (ühenduses liiklevate kommertsveokite tehnokontrolli kohta) ([1]) viidatud standarditele ja meetoditele kehtestada suunised kõnealuse direktiivi II lisas loetletud puudustele hinnangu andmiseks.

(3) Puuduste tõsiduse kajastamiseks tuleks võtta kasutusele kolm kategooriat.

(4) Iga puuduste kategooria peaks kirjeldama sellises seisukorras sõiduki kasutamise tagajärgi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Liikmesriigid peaksid hindama liikleva sõiduki tehnoseisundi kontrolli käigus tuvastatud puudusi vastavalt käesoleva soovituse lisas sätestatud suunistele.

Brüssel, 5. juuli 2010

Komisjoni nimel

asepresident

Siim KALLAS

([1]) EÜT L 203, 10.8.2000, lk 1.

LISA

Suunised vigade ja puuduste hindamiseks

Direktiivi 2000/30/EÜ rakendamise raames loetletakse käesolevas dokumendis suunised, mida liikmesriikidel soovitatakse kohaldada liiklevate sõidukite tehnokontrolli käigus leitud vigade (nii tehniliste vigade kui ka muude nõuetele mittevastavuste) hindamiseks.

Vead liigitatakse järgmiselt:

VÄIKESED VEAD (VV)

SUURED VEAD (SV)

OHTLIKUD VEAD (OV).

Iga veakategooria tuleks kindlaks määrata sõiduki seisundi põhjal järgmiselt.

VÄIKESED VEAD

Tehnilised vead, mis ei mõjuta olulisel määral sõiduki ohutust, ja muud väiksemad nõuetele mittevastavused. Sõidukit ei tule uuesti kontrollida, kuna on põhjust arvata, et tuvastatud vead parandatakse viivitamata.

SUURED VEAD

Vead, mis võivad mõjutada sõiduki ohutust ja/või asetada teised liiklejad ohtu, ning muud olulisemad nõuetele mittevastavused. Sõiduk tuleb parandada nii ruttu kui võimalik ja selle edasisele kasutamisele võidakse seada piiranguid ja tingimusi, näiteks tuleb sõiduk esitada täiendavaks tehnoülevaatuseks.

OHTLIKUD VEAD

Vead, mis kujutavad endast otsest ja vahetut ohtu liiklusohutusele. Sõiduki edasine kasutamine liikluses ei ole lubatud, kuigi teatavatel juhtudel ja kindlaksmääratud tingimustel võidakse lubada nende juhtimist kindlaksmääratud kohta, näiteks sõiduki koheseks parandamiseks või arestimiseks.

Kui sõiduki vead kuuluvad rohkem kui ühte veakategooriasse, toimub liigitamine kõige tõsisema vea alusel. Kui sõidukil on mitu ühe veakategooria viga, võib selle liigitada järgmisse, tõsisemasse veakategooriasse, kui vigade kogumõju muudab sõiduki ohtlikumaks.

Vigade puhul, mida saab liigitada rohkem kui ühte kategooriasse, peaks kontrollija vastutama selle eest, et vead liigitatakse nende raskusastme järgi siseriiklike õigusaktide alusel.

Vigade hindamisel tuleks arvesse võtta sõiduki esmase registreerimise või esmase kasutuselevõtu kuupäeval kehtivaid tüübikinnituse nõudeid. Mõnede punktide suhtes kehtivad siiski moderniseerimisnõuded.

Hindamisnõuded

Puudused on näited tehnilistest vigadest või muudest nõuetele mittevastavustest, mida saab tuvastada.

Punkt		Puudused	Suunised vigade hindamiseks		
			VV	SV	OV
1. **PIDURID**					
1.1.	Mehaaniline seisund ja toimimine				
1.1.1.	Sõidupiduri pedaali/käsipiduri hoova šarniir	a) Šarniir on liiga tihke.		X	
		b) Ülemäärane kulumine või lõtk.		X	
1.1.2.	Pedaali/käsipiduri hoova seisund ja pidurijuhtimisseadme käigutagavara	a) Liigne või ebapiisav käigutagavara.		X	

Punkt		Puudused	Suunised vigade hindamiseks		
			VV	SV	OV
		b) Pidurdusseadis ei vabane korralikult.	X	X	
		c) Piduripedaali libisemisvastane osa puudub, on lahtine või siledaks kulunud.	X		
1.1.3.	Vaakumpump või kompressor ja mahutid	a) Ebapiisav õhurõhk/vaakum, et võimaldada piduri rakendamist vähemalt kaks korda pärast hoiatusseadise töölehakkamist (või kui mõõtur näitab ohtu).		X	X
		b) Ohutuks tööks vajaliku õhurõhu/vaakumi tekkeks kuluv aeg ei vasta nõuetele ([a]).		X	
		c) Mitmemähiseline kaitseklapp või rõhualandusventiil ei tööta.		X	
		d) Märkimisväärset rõhulangust põhjustav õhuleke või kuuldavad õhulekked.		X	
		e) Pidurisüsteemi toimimist mõjutada võiv väline kahjustus.		X	X
1.1.4.	Alarõhu hoiatusmärgutuli või mõõtur	Defektne mõõtur või märgutuli või mõõturi või märgutule rike.	X	X	
1.1.5.	Seisupidurikraan	a) Käepide on pragunenud, kahjustunud või liigselt kulunud.		X	
		b) Ebakindel klapivõll või klapp.		X	
		c) Ühendused on lahti või süsteem lekib.		X	
		d) Mitterahuldav toimimine.		X	
1.1.6.	Seisupiduri tööseade, pidurikang, piduri lukustus, elektrooniline seisupidur	a) Piduri lukustus ei pea kindlalt.		X	
		b) Kangiliigend või lukustusmehhanism on ülemäära kulunud.	X	X	
		c) Kangi liigne liikumine, mis viitab ebaõigele reguleerimisele.		X	
		d) Tööseade puudub, see on kahjustunud või ei tööta.		X	
		e) Mitterahuldav toimimine, hoiatusmärgutuli näitab riket.		X	
1.1.7.	Piduriklapid/ventiilid (jalgpidurikraanid, rõhualandajad, regulaatorid)	a) Klapp/ventiil on kahjustunud või õhku lekib liigselt.		X	X
		b) Kompressorist tuleb liigselt õli.	X		
		c) Klapp/ventiil on ebakindel või valesti paigaldatud.		X	
		d) Hüdraulikavedeliku leke.		X	X

Punkt	Puudused	Suunised vigade hindamiseks		
		VV	SV	OV
1.1.8. Haagisepidurite ühendused (elektri- ja pneumoühendused)	a) Kraan või isetihenev ventiil on defektne.	X	X	
	b) Kraan või klapp on ebakindel või valesti paigaldatud.	X	X	
	c) Ülemäärased lekked.		X	X
	d) Ei tööta õigesti.		X	X
1.1.9. Energiavaru survepaak	a) Paak on kahjustunud, roostes või lekib.	X	X	
	b) Äravooluseade ei tööta.	X	X	
	c) Paak on ebakindel või valesti paigaldatud.		X	
1.1.10. Pidurivõimendid, peasilinder (hüdraulilistel süsteemidel)	a) Võimendi on defektne või ebatõhus.		X	
	b) Peasilinder on defektne või lekib.		X	X
	c) Peasilinder on ebakindel.		X	X
	d) Pidurivedelikku ei ole piisavas koguses.	X	X	
	e) Puudub peasilindri paagi kork.	X		
	f) Pidurivedeliku hoiatuslamp põleb või on defektne.	X		
	g) Pidurivedeliku taseme hoiatussüsteem ei tööta korralikult.	X		
1.1.11. Jäigad piduritorud	a) Ilmne purunemise või pragunemise oht.		X	X
	b) Torud või ühenduskohad lekivad.		X	X
	c) Torud on kahjustunud või ülemäära roostes.		X	X
	d) Torud on paigaldatud valesse kohta.	X	X	
1.1.12. Elastsed pidurivoolikud	a) Ilmne purunemise või pragunemise oht.		X	X
	b) Voolikud on kahjustunud, mässitud, väändunud või liiga lühikesed.	X	X	
	c) Voolikud või ühenduskohad lekivad.		X	X
	d) Voolikud paisuvad rõhu all.		X	X
	e) Voolikud on poorsed.		X	
1.1.13. Piduriklotsikatted	a) Katted on ülemääraselt kulunud.		X	X
	b) Katted on määrdunud (õli, määre jne).		X	X
	c) Katted puuduvad.			X

Punkt	Puudused	Suunised vigade hindamiseks		
		VV	SV	OV
1.1.14. Piduritrumlid, pidurikettad	a) Trumlid või kettad on ülemääraselt kulunud või kriimustatud või pragunenud, ebakindlad või mõranenud.		X	X
	b) Trumlid või kettad on määrdunud (õli, määre jne).		X	X
	c) Trumlid või kettad puuduvad.			X
	d) Alusplaat on ebakindel.		X	
1.1.15. Piduritrossid, -vardad, -hoovastik	a) Tross on kahjustunud või sõlmes.		X	X
	b) Komponent on ülemääraselt kulunud või roostes.		X	X
	c) Tross, varras või liitmik on ebakindel.		X	
	d) Trossijuhik on defektne.		X	
	e) Pidurisüsteemi vaba liikumine on piiratud.		X	
	f) Hoovad/liitmikud ei liigu õigesti, viidates valele reguleerimisele või liigsele kulumisele.		X	
1.1.16. Piduri tööseadmed (sh vedruakud või hüdraulilised silindrid)	a) Tööseade on mõranenud või kahjustunud.		X	X
	b) Tööseade lekib.		X	X
	c) Tööseade on ebakindel või valesti paigaldatud.		X	X
	d) Tööseade on ülemäära roostes.		X	X
	e) Survekolvi või -membraani ebapiisav või ülemäärane vabakäik.		X	X
	f) Tolmukaitse puudub või on ülemäära kahjustunud.	X	X	
1.1.17. Koormuse regulaator	a) Ühendused on defektsed.		X	
	b) Ühendused on valesti reguleeritud.		X	
	c) Regulaator on kinni kiilunud või ei tööta.		X	X
	d) Regulaator puudub.			X
	e) Andmesilt puudub.	X		
	f) Andmed on loetamatud või ei vasta nõuetele [a].	X		
1.1.18. Kulumise kompensaatorid ja näiturid	a) Kompensaator on kahjustunud, kinni kiilunud või liigub valesti, on ülemäärselt kulunud või valesti reguleeritud.		X	
	b) Kompensaator on defektne.		X	

Punkt	Puudused	Suunised vigade hindamiseks		
		VV	SV	OV
	c) Kompensaator on valesti paigaldatud või asendatud.		X	
1.1.19. Aeglustisüsteem (kui see on paigaldatud või nõutav)	a) Ühendused või kinnitused on ebakindlad.	X	X	
	b) Süsteem on ilmselt defektne või puudub.		X	
1.1.20. Haagisepidurite automaatne rakendumine	Ühenduse lahtivõtmisel ei rakendu haagisepidur automaatselt.			X
1.1.21. Terve pidurisüsteem	a) Muud süsteemi seadmed (näiteks jäätumisvastane pump, õhukuivati jms) on väliselt kahjustatud või ülemäära roostes, nii et see kahjustab pidurisüsteemi.		X	X
	b) Õhu- või antifriisi leke.	X	X	
	c) Mis tahes komponent on ebakindel või valesti paigaldatud.		X	
	d) Mis tahes komponenti on sobimatult parandatud või muudetud [1].		X	X
1.1.22. Katseühendused (kui need on paigaldatud või nõutavad)	a) Puudub.		X	
	b) Ühendused on kahjustunud, kasutuskõlbmatud või lekivad.	X	X	
1.2. Sõidupiduri toimimine ja tõhusus				
1.2.1. Toimimine **(E)** [b]	a) Ühe või mitme ratta pidurdusjõud on ebapiisav.		X	X
	b) Ühe ratta pidurdusjõud on vähem kui 70 % sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust. Teekatsetuse korral kaldub sõiduk sirgjoonest liigselt kõrvale.		X	X
	c) Pidurdusjõud ei muutu järk-järgult (blokeerumine).		X	
	d) Mõne ratta pidur rakendub liiga vara või hilja.		X	
	e) Ratta täispöörete ajal pidurdusjõud kõigub ülemääraselt.		X	
1.2.2. Tõhusus **(E)** [b]	Ei anna vähemalt järgmist minimaalset pidurdustõhusust: N1-kategooria: 45 % M1-, M2- ja M3-kategooria: 50 % [2] N2- ja N3-kategooria: 43 % [3] O2-, O3- ja O4-kategooria: 40 % [4]		X	X

Punkt		Puudused	Suunised vigade hindamiseks		
			VV	SV	OV
1.3.	Varu-/hädapiduri toimimine ja tõhusus (kui tegemist on eraldi süsteemiga)				
1.3.1.	Toimimine **(E)** [b]	a) Ühe või mitme ratta pidurdusjõud on ebapiisav.		X	X
		b) Ühe ratta pidurdusjõud on vähem kui 70 % sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust./Teekatsetuse korral kaldub sõiduk sirgjoonest liigselt kõrvale.		X	X
		c) Pidurdusjõud ei muutu järk-järgult (blokeerumine).		X	X
1.3.2.	Tõhusus	Pidurdusjõud on väiksem kui 50 % [5] punktis 1.2.2 osutatud sõidupiduri pidurdusjõust registrimassi järgi arvutatuna või poolhaagiste puhul lubatud teljekoormuste summa järgi arvutatuna (välja arvatud L1e- ja L3e-kategooria).		X	X
1.4.	Seisupiduri toimimine ja tõhusus				
1.4.1.	Toimimine **(E)** [b]	Ühel küljel pidur ei tööta või teekatsetuse korral kaldub sõiduk sirgjoonest liigselt kõrvale.		X	X
1.4.2.	Tõhusus **(E)** [b]	Kõikide sõidukikategooriate puhul ei ole pidurdusjõud vähemalt 16 % registrimassi järgi arvutatuna või mootorsõidukitel 12 % täismassi järgi arvutatuna, kusjuures kohaldatakse neist kahest suuremat		X	X
1.5.	Aeglustisüsteemi toimimine	a) Pidurdusjõud ei muutu järk-järgult (ei kohaldata mootorpiduri suhtes).		X	
		b) Süsteem ei tööta.		X	
1.6.	Mitteblokeeruv pidurisüsteem (ABS)	a) Hoiatusseadise rike.		X	
		b) Hoiatusseadis näitab süsteemi riket.		X	
		c) Ratta kiirusandurid puuduvad või on kahjustunud.		X	
		d) Juhtmestik on kahjustunud.		X	
		e) Muud osad puuduvad või on kahjustunud.		X	
1.7.	Elektrooniline pidurisüsteem (EBS)	a) Hoiatusseadise rike.		X	
		b) Hoiatusseadis näitab süsteemi riket.		X	

Punkt	Puudused	Suunised vigade hindamiseks		
		VV	SV	OV
8. **SAASTED**				
8.1. Müra				
8.1.1. Müravähendussüsteem	a) Müratasemed ületavad nõuetes [a] lubatavaid tasemeid.		X	
	b) Müravähendussüsteemi mingi osa on tulnud lahti, võib küljest ära kukkuda, on kahjustunud, valesti paigaldatud, puudub või seda on ilmselt muudetud, nii et see mõjutab negatiivselt müratasemeid.		X	X
8.2. Heitgaasid				
8.2.1. Bensiinimootori heited				
8.2.1.1. Heitgaaside kontrollseadmed	a) Tootja paigaldatud heitkoguste kontrollseadmed puuduvad, neid on muudetud või need on ilmselt defektsed.	X	X	
	b) Heitkoguste mõõtmist mõjutavad lekked.		X	
8.2.1.2. Gaasilised heited **(E)** [b]	a) Gaasilised heited ületavad tootja kindlaksmääratud konkreetseid tasemeid		X	
	b) või, juhul kui see teave ei ole kättesaadav, süsinikmonooksiidi heited ületavad i) sõidukite puhul, mille heitgaase ei kontrollita spetsiaalse heitgaaside kontrollsüsteemi abil, — 4,5 %, või — 3,5 % vastavalt nõuetes [a] kindlaksmääratud esmase registreerimise või kasutuselevõtu kuupäevale; ii) sõidukite puhul, mille heitgaase kontrollitakse spetsiaalse heitgaaside kontrollsüsteemi abil, — tühikäigul: 0,5 % — kõrgendatud pööretel: 0,3 % — või tühikäigul: 0,3 % [6] — kõrgendatud pööretel: 0,2 % vastavalt nõuetes [a] kindlaksmääratud esmase registreerimise või kasutuselevõtu kuupäevale.		X	
	c) Lambda väärtus ei jää vahemikku 1 ± 0,03 või ei ole kooskõlas tootja spetsifikatsiooniga.		X	
	d) OBD osutab olulisele rikkele.		X	
	e) Kaugmõõtmine näitab olulist nõuetele mittevastavust.		X	

Punkt	Puudused	Suunised vigade hindamiseks		
		VV	SV	OV
8.2.2. Diiselmootori heited				
8.2.2.1. Heitgaaside kontrollseadmed	a) Tootja paigaldatud heitkoguste kontrollseadmed puuduvad või on ilmselt defektsed.	X	X	
	b) Heitkoguste mõõtmist mõjutavad lekked.		X	
8.2.2.2. Suitsusus **(E)** [b] Seda nõuet ei kohaldata enne 1. jaanuari 1980 registreeritud või kasutusele võetud sõidukite suhtes.	a) Sõidukite puhul, mis on registreeritud või esmakordselt kasutusele võetud pärast nõuetes [a] kindlaksmääratud kuupäeva, ületab suitsusus taset, mis on märgitud sõidukile kinnitatud tootja andmesildil.		X	
	b) Kui see teave ei ole kättesaadav või kui nõuete [a] alusel ei ole kontrollväärtuste kasutamine lubatud, siis ülelaadeta mootorite puhul: 2,5 m^{-1}, turbomootorite puhul: 3,0 m^{-1}, või nõuetes [a] määratletud või pärast nõuetes [a] kindlaksmääratud kuupäeva esmaselt registreeritud või kasutusele võetud sõidukite puhul: 1,5 m^{-1} [7].		X	
	c) Kaugmõõtmine näitab olulist nõuetele mittevastavust.		X	
8.4. Muud keskkonnaga seotud punktid				
8.4.1. Vedelikulekked	Mis tahes ülemäärane vedelikuleke, mis võib kahjustada keskkonda või kujutada ohtu teistele liiklejatele.		X	X

[1] Sobimatu parandamine või muutmine tähendab sellist parandamist või muutmist, mis kahjustab sõiduki liiklusohutust või keskkonda.
[2] 48 % sõidukite puhul, millel puudub ABS või mille tüübikinnitus on varasem kui 1. oktoober 1991.
[3] 45 % sõidukite puhul, mis on registreeritud pärast 1988. aastat või alates nõuetes kindlaksmääratud kuupäevast, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.
[4] 43 % poolhaagiste ja veokonksuga haagiste puhul, mis on registreeritud pärast 1988. aastat või alates nõuetes kindlaksmääratud kuupäevast, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.
[5] 2,2 m/s^2 N1-, N2- ja N3-kategooria sõidukite puhul.
[6] Sõidukid, mis on tüübikinnituse saanud nõukogu direktiivi 70/220/EMÜ (EÜT L 76, 6.4.1970, lk 1) I lisa punktis 5.3.1.4 oleva tabeli A või B reas esitatud piirväärtuste kohaselt või mis on esmaselt registreeritud või kasutusele võetud pärast 1. juulit 2002.
[7] Sõidukid, mis on tüübikinnituse saanud direktiivi 70/220/EMÜ I lisa punktis 5.3.1.4 oleva tabeli B reas esitatud piirväärtuste kohaselt direktiiviga 1999/96/EÜ või hiljem muudetud nõukogu direktiivi 88/77/EMÜ (EÜT L 36, 9.2.1988, lk 33) I lisa punktis 6.2.1 oleva tabeli B1, B2 või C reas ettenähtud piirväärtuste kohaselt või mis on esmaselt registreeritud või kasutusele võetud pärast 1. juulit 2008.

Märkused
[a] Sellised nõuded sätestatakse sõidukile tüübikinnituse andmise, sõiduki esmase registreerimise või esmase kasutuselevõtu kuupäeval kehtivate tüübikinnitusnõuetega, samuti moderniseerimiskohustustega või sõiduki registreerinud riigi õigusaktidega.
[b] (E) Selle punkti kontrollimiseks on vaja seadmeid.